

Hírdetési feltételek:
helyben házhoz hordva
vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér

Hirdetések díja:
□ centiméterenként
6 fillér. Kereskedők és
gyárosok külön ár-
kedvezményben rés-
zesülnek.

nyitási sora 40 fill.

KÖZÉRTDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtök és vasárnap reggel.

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda r. t.

A kiadóhivatal meg-
bizottja: Szigeti Béla
főkönyvelő.

Egyes számok kap-
hatók Földes Ede,
Czirner J. József
és Grünfeld Dá-
vid kereskedéseiben.

Kéziratok nem adóznak vissza.

A választás napján.

(B.) Hazaszerte megkondul a harangszó, dörrennek a mozsarak, felesendül a zene, és nyomban felharsan százszerekek éneke, nótája, éljenzése; lobogókat, színes tollakat libegtet a fagyos téli szél: országszerte nagy alkotmányos ünnepre áll talpra millió és millió ember.

Nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy ehhez fogható nagyjelentőségű választás nem volt 1868. óta. Lehetek izgatottabbak, lehetek pl. a balközép és a Deák-párt egybeolvadásakor rendkívül érdekesek, de olyan, aminőre most áll készen az ország — véleményünk szerint — politikai fontosság tekintetében még soha nem volt.

Nem feltűnő jelenség-e az, hogy amíg régebben minden előrelépés, minden alkotás, minden vívmány, mely hazánk nemzeti fejlődését, nemzeti konszolidációját elősegítse, örömet keltett, megnyugvást szerzett, fokozta bennünk a nemzeti öntudatot és fokozottabb, eredményesebb munkásságra serkentett, mert biztatónak láttuk a jövőt, — addig most hiába hozott, hiába ígért a kormány annyi jeles alkotást, annyi nemes

aspiráció kielégítését, — az ellenzék lekicsinyelte, kigunyolta, hatásában majdnem semmivé tenni igyekezett. És miért? ugyan hol van erre elfogadható, komoly felelet, megnyugtató igazolás?!

Ki meri támadni az alkotmányt és ime az ellenzék kiáltja: védjük meg veszélyeztetett alkotmányunkat! Ki szorítja exlexbe az országot? és ime az ellenzék a kormány bűnének állítja a szomorú politikai helyzetet! Ki sodorja vak ellenállásával, indokolatlan obstrukciójával bajba, nyomoruságba a népet, ki routja meg közgazdasági hitelünket a külföld előtt? kinek az akadémikuskodása miatt nem haladhat a nemzeti munkásság előre? Feleljen reá a nemzet, de igazán, elfogulatlanul!

Pájdalom: a felkorbácsolt, felizgatott szünetedélyek hatása miatt az ország nagyon sok részében még lehet szó elfogulatlan, higgadt, megfontolt bírálatról és ítéletről. Sajnosan tapasztaljuk ezt részben megyénkben is, hol nemcsak politikai, hanem nemzetiségi viszályok hatásait is szomorúan kell látnunk.

És mégis — habár talán elvesz is gyöngye hangunk az óriási zajban, a

szünetedélyek harcában, esdve kérjük e vármegye választó polgárait, hogy nagyon is gondolják meg szavazatuk fontosságát és mérlegeljék gondosan a jövőt, hazánk jövőjét! Gondolják meg, hogy mily könnyű rombolni a szívnek, léleknek érzelmeiben, az összetartásban, mily óriási károk következnek be a közéletben és társadalmunkban, ha tulásba ragadtatják magukat!

A képviselő választás hamar elmúlik s ha hatása, következménye nem az lesz, hogy helyre álljon az alkotmányos, törvényes jogrend, a békés munkásság korszaka, akkor ez az alkotmányos ünnep hiába való volt, akkor előlépés helyett hátraesés, visszavonás, rendetlenség következik be, mely nem egyeztethető össze az alkotmányos, parlamentáris renddel s mely kockára teszi polgártársaink békéjét, nyugalomát, amit pedig vármegyénk egyetlen becsületes lakosa sem tekinthet élete céljának.

A kik a szabadság, testvériség és béke hívei, akik az alkotmány, a nemzeti fejlődés barátai, akik nem akarják kockára tenni államunk jövőjét: azok szavazzanak a szabadelvű párt kipróbált, törvénytisztelő híveire!

TÁRCZA.

A „Nagyenyedi Szegény Tanulókat Segélyező kör“ története.

A jó tett önmagát díszíti. Ne tudja a jobb kéz, mit művel a bal, s szíved sugallatát kövesd midőn embertársad nálad segítséget keres.

(Folytatás)

Az alapszabályokban egyszerűen és világosan kifejezett nagyon is humanus cél, a tagsági díj csekélye és az egyesület örökös fennállásáról való gondoskodás az akkori elnök, nagytiszt. Szilágyi Farkas nemes lelkiere és mély gondolkodására mutatnak, aki ezen elveket már az alapszabályok elkészülte előtt is tíz évi elnökösködése alatt minden alkalommal igyekezett megvalósítani.

A jótékonyk ezen épületet szilárd alapra helyezte és ekkor felállt, hogy a falak felhuzását és a betetőzést masnak, az ő kitartó munkásainak és tarselnökének engedje át.

Ugyanis az 1895. évi közgyűlésen megvált elnöki állásától, és ebbe egyhangú felkéséssel Török Bertalanné emeltetett, s meléje az alapszabályokban nevezett és már

kipróbált tisztikar állítottott br. Bánffy Kazimir alelnökkel az élükön.

Az egyesület életében ez időtől fogva nagy változás állott be, a jótékonyk csarnokának alapjai gondos kezek szilárd munkájával léven berakva, a falak felhuzása körül sürgölődő munkások nemes vetelkedése csak most kezd észrevehetővé válni, és az egyesület úgy erkölcsileg, mint anyagilag napról napra gyarapodott.

Az új tisztikar és választmány szorgalmasan ülésezett, a tagok gyűjtését nagy buzgalommal teljesítette és a házról hazra kopogtató fáradhatatlan hölgy-bizottság tagjai elutasításra csak nagyritkán találtak. A jótékonyk ezen nemének eszméje mindinkább kezdett terjedni és az önkényes adakozás állandósulva, úgy szólván önmegadózottatássá vált.

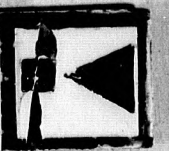
Az elnök a tisztikar és választmánnyal egyetértve az egyesület vagyonának gyarapítását nem csak tagok szervezésével és adományok gyűjtésével igyekezett előmozdítani, hanem a helybeli szórakoztató társulatokba is igyekezett némi életet ebreszteni. Az 1896. évi február 6-án tartott választmányi ülés elhatározta, hogy a szunyadó Műkedvelő

Társulat tagjai közreműködése mellett rendezendő előadások tiszta jövedelmének 20%-a essék az egyesület javára, a fennmaradó összeg pedig az elrongalódott díszletek kijavítására fordítottassék, s ezen vállalkozása sikerült is.

A serényebb munkásságnak szembenőbb eredménye az 1896. évi márczius 21 és 22-én rendezett virág-b zár kitűnő sikerében nyilvánult, a midőn az egyesület pénztára 600 frt 19 kr tiszta jövedelemmel gyarapodott. Élvezetes két nap volt ez, melyhez hasonlókat azóta is csak nagy erőfeszítéssel tudott a közönségnek, mely ekkor mesésen bőkezűleg adakozott, megszerezni, jöllehet más irányban még sok szép szórakoztatást nyújtott.

Ezen váratlan tiszta jövedelem előteremtésében oroszlanrésze volt Török Bertalanné újonnan megválasztott elnök lankadatlan fáradozásán kívül dr. Bocz Józsefné választmányi — valamint Hollós István és Kovács László egyeleti tagok kitartó segédkezésének és közreműködésének. Ezen önzetlen fáradozásukért Dömök Erzsébet indítványára az 1896. évi április hó 16-án tartott elszámló gyűlés jegyzőkönyvi köszönettel adózott.

Az egyeleti tagokban az elnök fáradságot

Választási hírek.

Gyulafehérvár városának szabadalvú polgársága folyó hó 23-án hétfőn tartott értekezletén szorongásig megtöltötte a Vigadó dísztermét. Dr. Mayer Ödön mély hatással emlékezett meg Mohay Sándor államtitkár, a kerület eddigi képviselőjének elhunytáról. Ezután dr. Téry Ödön kir. közjegyző, utalással arra, hogy sem Novák Ferencz polgármester, sem dr. Mayer Ödön ügyvéd a felkínált jelöltséget nem fogadták el, meleg szavakkal ajánlotta Dókus Ernőt jelöltül, mihez a gyűlés egyhangulag hozzájárult. Dókus Ernő f. hó 24-én tartotta programbeszédét. Az ellenzék Küffer Belát léptette fel.

Vizaknán az utolsó napokban Hamory Lászlón kívül, ki hivatalos jelölt, báró Born Frigyes, Demény Hugó, Markbreit Izso és Kozma Aurél léptek fel.

SZEMLE.

Forradalom Péterváron. Pétervárott kitért a forradalom. A százezernyi munkástömeg megröghanta a téli palotát. Ezer halott és sebesült borítja Pétervár havas kövezetét és a nép a holtakon és sebesülteken át tör magának utat, hogy kívánságait meghallgassa a czár. A kozákság és gyalogság több ezredét vezényelték a lázongó tömeg ellen. A katonaság egyesze megtagadta az engedelmességet. A czár és családja még tegnap Czarszkoje-Szelóba menekült és nem fogadta a munkások petícióját, amelyben embersorot követelt a maga számára. Felhivatalos táviratok is érkeztek a

rettegett vasárnapról, melyek elismernek annyit, hogy összeütközés történt a munkás-ság és a katonaság között s miután a szétoszlásra való felhívás eredménytelenül maradt, a katonaság egyrésze éles töltséssel lött a tömeg közé és 150 munkás elesett. Ha már felhivatalosan ennyit elismernek, ugy kétségtelen, hogy Pétervárott olyan borzasztó események történtek, amelyeknek jelentősége kiszámíthatatlan. Kitért, hogy a nép elégedetlensége mellett a katonaság is lázong, amely sehol olyan vak hűséggel nem volt uralkodója iránt, mint Oroszországban.

Január 23-ról írják: A munkások ellen kivonult katonaság felett tegnap a főparancsnokságot Vladimir nagyherceg vitte, akinek palotájában már korán reggel összegyűlt az egész vezérkar.

Ki volt adva a jelszó, hogy senkit sem szabad kímélni és irgalmatlanul sortűzet kell adni a munkásokra az első összeütközés alkalmával. Ezt a parancsot a tisztek szigoruan teljesítették. A vér patakokban ömlött. Nagyon sok ártatlan ember is elesett: életükkel lakoltak kíváncsiságukért. A rendőrség és a csendőrség sehol sem mutatkozott szolgálaton kívül helyezve tegnap és csak a karhatalmat rendelték ki a tüntetők ellen.

A kormány azt hiszi, hogy a sztrájkolóknak elment a kedvük a tüntetéstől és mára elcsendesülnek; de más jelentések arról szólnak, hogy a munkások ma a Vaszylyevszkij-városrészen nagy demonstrációra készülnek s barrikádok mögül fognak védekezni a katonaság ellen.

Az elesettek száma amint a párizsi lapok jelentik, jóval meghaladja az ezeret.

Hire jár, hogy minden el van készítve arra, hogy a czár elmenekülhessen Czarszkojeszelóból. Egyes hírek szerint a krimi fel-szigetre akar menni, de mások azt állítják, hogy Dániába fog menekülni a kopenhágai udvarhoz.

Tisza Istvánt Miskolczon a választópölgárok nagy lelkesedéssel a bizalommal fogadták, ellenben a kofák rettentő spektakulomot csaptak ellene. No, miskolczi kofák, a ti honleányi dicsőségeket mátl fogva néhány napig örömmámorosan fogja magasztalni a koalíció minden hírlapja és minden kortes-szónoka. Meg fognak benne- teket tenni csupa Dobó Katiczának, nem az utczai hajigalozástokra, hanem Eger hősies női vedőjére czélozva. Holott ti csak a magatok mesterségét védelmeztetek. Azt a piacozn ugy hívják, hogy kofázkodás, de az országhazban annak neve: obstrukció.

A „Tribuna“ a küszöbön álló választásokra vonatkozólag egy „nemzeti felhívást“ közöl, melyben azt írja: „Hogy ha erélyesen és lelkiismeretesen fogunk működni, ugy nem leszünk gúnytárgyai az idegeneknek. Tehát most, vagy soha! Papok előre a keresztel, ne hagyjátok a román nemzetet szégyenben és gyalázatban. A mi győzelmtünk biztos lesz, ha a következőket fogjuk szem előtt tartani: Hogy ha a kerületi esperesek magukhoz fogják hivatni a tanítókat és azokat becsületszavukra arra fogják kötelezni, hogy a tanácskozásokat, a miket ott fognak folytatni, a legnagyobb titokban fogják tartani és hogy ha minden román községben a lelkesekkel és tanítókkal az élükön, egy-egy bizottság fog alakítani, a melynek tagjai a szent keresztre és titoktartási esküt fognak tenni, hogy nem fognak semmit sem kibeszélni,

és akadályt nem ismerő tevékenysége és lekötelezőleg szives finom modora az egyetértés mellett felebresztette a fokozottabb munkásságot, ugy ezen időtől kezdve egymással vetélykedtek, hogy ki szolgálhassa jobban jó ügyüket. Nemes versenyösöknek, mely a nagy közönség részéről is helyesléssel találkozott, meg is volt az eredménye, amennyiben az alaptöke ugyszólva napról napra növekedett. A segélyezés merve is emelkedett ugyan a fokozott szükséghez kepest, de mindazonáltal képes volt az egylet evenkint nagyobb megtakarításokat elérni.

Ezen élénk tevékenykedés mellett sem eledkezett meg az egylet vezetősége a függő kérdések tisztázásáról sem, hanem az 1897. évi márczius hó 27-én tartott választmányi ülésen Dömök Erzsébet áll. polg. leányiskolai igazgató, mint a gondnokság gondnoka, felkeri a választmányt a „Polgári leányiskolai kézimunka-alap“ kezeltessék külön, amennyiben ez bár az egylet közreműködése folytán — de egészen más czélt szolgál.

Ezen kérdés helyes megoldásának előkészítésére: Dömök Erzsébet, Gáspár János, Kövér János, Szilágyi Farkas és Török Bertalan egyleti választmányi tagokból álló bi-

zottság küldetett ki, mely munkálkodása azza! végződött, hogy a kérdésben forgó alap az egylet vagyonától elküülnittetett és az áll. polg. iskolai gondnokság kezelésére bízott.

Az egylet fejlődése, tagjainak folytonos szaporodása meg kívánta, hogy az alapszabályok keretei a nagyobb munkássághoz mérten tágíttassék. A tisztviselők és a választmányi tagok száma felemeltessék és a tagsági időtartam szabályoztassék. Az alapszabályok megfelelő átdolgozásával az 1898. évi január hó 12-én tartott választmányi ülésen az elnök indítványára Gáspár János bízott meg, aki javaslatát az 1898. évi június hó 23-ki ülésben terjesztette elő, melyszerint második alelnöki állás szerveztessék, a választmányi tagok száma 20-ra emeltessék fel és a közgyűlés határozat képességéhez a tisztviselőkn kívül csak 30 tagnak jelenléte szükséges, a választmány pedig 9 taggal határozhat.

Ezen módosításokat az 1898. évi közgyűlés egész terjedelmökben elfogadta és az alapszabályok helyesbített szerkezetökben a m. kir. belügyminiszterium által az 1899. évi október hó 31-én kelt 112.705. sz. a.

a reájok vezetett azon régi záradékkal, hogy felozlás esetén az egyleti vagyon alapszabályszerű rendelkezésének fogatosítása tárgyában hozott közgyűlési határozat jóváhagyása végett hozzá felterjesztendő.

Az egylet éber és figyelmes vezetősége főczélja felé való törekvésében Nagyenyed város minden társadalmi mozgalmából kivette a maga részét, a melynek egyik bizonyosságául szolgál azon körülmény, hogy az 1898. évi augusztus hó 5-én kelt választmányi ülés határozata alapján a Nagyenyeden felállítandó Bethlen Gábor szobor alap javára augusztus 17-én, a midőn városunkban nagy katonai összpontosítás volt s ez élénkebbé tette a különben nyugodt életet, népünnepelelyel összekötött nagyobb szabásu nyári mulatságot rendezett Török Bertalan elnöklete és az arany ifjuság közreműködése mellett.

Számításában nem is csalatkozott, mert ezen mulatság fényesen is sikerült és a kiadások fedezése után 157 frt 69 kr tiszta jövedelmet juttatott az alapnak, melyért a végrehajtó bizottság Zeyk Dániel elnök, Bodrogi János jegyző aláírásával lelkes hangu átiratban mondott köszönetet.

STEIN S. és Társa

Elsőördélyrészi kizárolagos gyermekruha üzlete

KOLOZSVÁRT,

Mátyás király-tér 2. sz.

Szülők figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt szülők figyelmét kizárolagos **gyermekruha** üzletre felhívni. Iskolába járó leány- és fiuruhák 1 évestől 14 évesig. Torna ruhák. **Őszi és téli kabátok**, fehérneműek, kötények, kalapok, harisnyák nagy választékban, jó formában és kivitelben jutányos árban kaphatók.

Vidéki rendeléményél elég a gyermek kora és a ruha színének megnevezése.

MIEDER-készítés mérték szerint a legújabb formában, kényelmes viseletű

Szives partfogást kér

Stein S. és Társa.

hanem mindent a legnagyobb titokban fognak tartani a választás napjáig. És hogyha esküjökhez képest a román nemzetiségi jelöltek fognak szavazni. Mindezt a legnagyobb titokban lehet megtenni és különösen arra kell vigyázni, hogy e titkos bizottság létezéséről ne legyen tudomása sem a jegyzőnek, sem a bírónak, sem a zsendároknak, sem a főszolgabírónak. Csakis ez uton védhetjük meg a mi népünket az üldöztetésektől, aminek ki vannak téve a választások alkalmával. Az is megeshetik, hogy a választókat pénzzel fogják megkínálni, épp azért, a bizottság tagjai, mikor leteszik az esküt, jó lesz ha figyelmeztetni fognak arra nézve, hogy bárkitől is elfogadhatnak pénzt, de aztán szavazatukat csakis arra adják, akinek hűséget esküdtek.

A belügyminiszter körrendelete.

Az ország több részéből érkező jelentések arra mutatnak, hogy egyes választókerületekben rendszeres kísérlet történik az ellenvélemények terrorizálására és egyes képviselőjelöltek körmenetet, programbeszédeit, vagy pártgyűteseket fenyegető magatartású tömeg igyekszik megakadályozni, mely alkalommal több helyen tettlegességek is követték el.

A szabad véleménynyilvánításnak és a választói jog gyakorlásának ezen durva megsértéseivel szemben az a parancsoló kötelesség hárul az államhatalomra, hogy a közrendet és a legszebb honpolgári jog gyakorlásának szabadságát feltétlenül biztosítsa.

Minden oly közegben, melyben ennek szüksége mutatkozik, falragaszok vagy más alkalmas módon és a nép által is értett nyelven meghirdetendő felhívás bocsátandó ki az elsőfokú hatóság által a lakossághoz, melyben komolyan kell azt figyelmeztetni, hogy az alkotmányos élet egyik alapfeltételét képező szabad véleménynyilvánítási

jogát mindenkinek tiszteletben tartani és bárminő fenyegetéstől vagy erőszaktól tartózkodni minden szabadságszerető magyar embernek honpolgári kötelessége. S egyúttal köztudomásra kell hozni, hogy máspolitikai pártállásuakkal szemben fenyegető magatartást tanúsító vagy épen tettlegességre vetemedő csoportosulások kérelmelhetetlen szigorral, s ha kell, fegyveres erő alkalmazásával is szét fognak oszlatatni.

Az illetékes hatósági közegeket pedig személyesen felelőssé teszem az iránt, hogy a személy és vagyónbiztonság, valamint a szabad véleménynyilvánítás elleni bűncselekményeket törvényes hatalmuk legerélyesebb felhasználásával fogják megakadályozni, illetőleg megtorolni és a választási küzdelem szabadságát veszélyeztető csoportosulásokat, ha kell, karhatalommal is széjjel oszlatják.

Tisza s. k.

Választás előtt.

A mai nappal megkezdődnek a választások. Szabadelpárt, ellenzék egyaránt dolgozik, hogy öve legyen a diadal. Folyik a korteskedés, mint talán még sohasem. A szenvedélyek sok helyütt fejüket vesztve tombolnak és büntetésekre ragadják az embereket.

A rendkívül heves választási láz érthető. Két nagy irányzat küzd egymással. Az egyik, melyet a többség irt zászlójára, új alapokra akarja fektetni az országot, hogy egész biztosan megérhesse a második milleniumot. A másik irányzat ragaszkodik az ősi intézményekhez s inkább kész az országot tönk szelére juttatni, semhogy engedjen a megszokott formáktól.

Persze, ha így meztelenül jutna a valóság a nemzet elé, nyert ügye volna a többségnek. Az ellenzék azonban eltakarja a valót s a legesillogóbb jelszavak mezébe öltözteti. „Meg akarják fojtani a szólásszabadságot!” „Az alkotmányt lábball tiporják.” „Az orszá-

got kiszolgáltatják Becsnek.” „Halálra sebeztek a jogfolytonosság elvét.” Ilyen és hasonló frázisok természetesen félrevezetik a könnyenbivőket s megnehezítik az igazság győzelmét, felzaklatják a gyengébbek kedélyvilágát.

Az igazságnak mégis győznie kell. Az intelligenciának kötelessége ezt elősegíteni. Fel kell világosítani a félrevezetett népet, hogy mi az ország igaz érdeke. Meg kell rajzolni előtte a való képét. Azt, hogy egyfelől egy gyűlölködő kisebbség áll, mely elpocsékolta éveken át az ország idejét, mely alatt ezer és ezer nagy és üdvös, a népre hasznos reformot lehetett volna létesíteni. Ez a kisebbség most mindenféle hazugságokkal rettentő csatákat vív azért, hogy tovább üzhesse a legszegényetesebb időrablást, nem törődve azzal, hogy e közben az ország egyre szegényebb lesz, népe mind több és több koldusbotot kénytelen kezébe venni. Meg kell rajzolni, hogy másfelől egy erős elszánt tábor áll, melynek célja az időpocsékolást lehetetlenné tenni, az időrablókat hasznos munkára kényszeríteni, azt a sok mulasztást, mely miatt a nép egyre jobban szegényedett és kivándorolt, fáradságot nem ismerő szogalommal helyrehozni, hogy ez az ország, mely igazán istentől áldott ország, csakugyan tejfel-mézzel folyó Kánaán legyen.

Egészen bizonyos, hogy a valót hallva, a nép nem fog a czifra beszédű parlamenti kerekeltők pártjára állani s nagy tulnyomó többséggel sorakozik Tisza István zászlaja alá. És hogy ez így legyen, nemcsak a nép érdeke, hanem minden társadalmi osztályé. Aki olvasta Tisza, Hieronymi, Tallian, Plósz miniszterek programbeszédeit, tudja, hogy nincs a társadalomnak olyan rétege, melyről ne gondoskodnék a mostani kormánynak páratlanul gazdag munkaprogramja, az a program, melynek jelmondata: csak erkölcsileg és anyagilag erős nép alkothat erős országot.

Felejthetetlen Erzsébet királynék elhalálozásával a házára borult gyászban az egylet mely fadjalmának az 1898. évi november 25-én tartott üléseben jegyzőkönyvileg adott kifejezést és az elnöknek meghatározó indítványát a tagok állva hallgatták meg. Ugyanezen ülés az „Erzsébet Királyné Alap” központi bizottságának átiratára a Bethlen szoboralap javára rendezett nyári mulatság jövedelméből az alapszabály szerint az egyletnek jutott 25 frtot szavazta meg, hogy hazafias kötelességének is eleget tegyen.

Az alaptőke ezen idő alatt folyton gyarapodott, de ezt különösen emelte az 1899. évi december 16-án és 17-én rendezett Karácsonyi Bazar, melynek tiszta jövedelme 433 frt 97 kr volt.

Az egylet komoly munkássága közepette figyelemmel volt mindig támogatói öröme és bánatára, a mennyiben az 1899. évi december 28-iki üléseben Kovács Gyula akkori polgármestert 25 éves szolgálati jubileuma alkalmából gyönyörű kivitelt és Baranyay Karolyné áll. polg. leányiskolai rajztanítónő, egyleti titkár által készített átiratban üdvözölte. Azonban öröme nem tartott sokáig, mert fel évre reá 1900. évi

junius hó 24-én ünnepeltjének halála fölött fejezte ki részvétét jegyzőkönyvileg, temetésén a tisztikar és választmány testületileg megjelent és koszoru helyezett ravatalára. Kovács Gyulában hathatós pártfogóját vesztette el az egylet, a mennyiben polgármesterege alatt nem volt alkalom, a midőn az egylet hozzá fordult, hogy a város részéről közvetlen, nagy közvetett anyagi támogatásban ne részesítet volna, mert átérzte, hogy az egylet a város szegény és iskolaügyi terheit hordozza, tehát közszolgát.

Szomorú volt ez az év egyletünkre nézve különben is, mert az egyik gyászese miatt még alig vigasztalódott, már az 1900. évi október hó 2-án tartott üléseben Pogány György alapító, Martonffy Anna és Vég Istvánné elhalálozását jelentette az elnök, s részvétének jegyzőkönyvileg adott kifejezést.

Ugyanezen ülésből átiratilag üdvözölte dr. Varró Lászlót nagyenyedi polgármesterré történt választása alkalmából, aki ezen figyelmet szívélyes átiratban köszönte meg és biztosította az egyletet hathatós meleg pártfogásáról.

Az egyleti élet természetszerűségét és

fejlődését igazolja azon körülmény, hogy míg az alaptőke, a midőn Török Bertalané 1895. év végén elnökké választott csak 1553 frt 94 kr (3167 kor. 88 fill.) volt, addig öt évi működése alatt vagyis 1900. évben a zárszámadás már 7229 kor. 42 fill. vagyoni állapotot mutat fel, vagyis a gyarapodás ezen idő alatt 4122 kor. 46 fill.

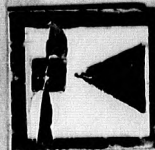
A tagok száma is folyton gyarapodott, úgy hogy az 1900. évi december 16-án megtartott látogatott közgyűlés 3 alapító, 10 pártoló és 285 rendes, összesen 298 tagról számolt be.

Ezen közgyűlés egyhangulag elfogadta Hollós István egyleti jegyző azon indítványát, hogy: 1. az egylet kegyelele jeleül evenként halottak napján koszorut helyezzen kezdeményezője néhai Farkas Maria sírjára, s ennek végrehajtását maga az elnök vállalta magára; 2. az áll. polgári leányiskola igazgatójának kezéhez az egylet egyelőre evenként 30 koronát utaljon ki tankönyv és taneszközökre, melyek a jó előmenetelű és magaviseletű szegény tanulók közt kiosztassanak használatra, az adományozott összeg évenkénti felhasználásáról az igazgatótól jelentést kérve.

TÁNGEL JÓZSEF

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
NAGYENYEDEN

vállalja el a temetések rendezését a legolcsóbb és legszolidabb kiszolgálás mellett.

Hiszszük azért, hogy az ország értelmisége nemcsak legtisztább hazafiságból, de jól felfogott érdekből is végezni fogja apostoli misszióját az igazság, a felvilágosítás nagy munkájában. Még csak napok vannak hátra, aztán eldől a kocka. Az utolsó napokat költözött mértékben kell kihasználni, hogy a cél egész biztosan elérések. Minden perc drága s a mulasztás rettentően megboszulhatja magát.

Jóslásokba bocsátkozni nem lehet. De a jelekből ítélve, a nemzet nagy többséget küld a munka parlamentjének biztosítására. Ha így lesz — és adja isten hazánknak, hogy így legyen — ez a nemzet nem fog csalódni. A mostani kormány vezetése alatt az alkotó munkának oly korszaka veszi kezdetét az új országgyűlésen, mely ezt a vérszegény, elernyedtetett nemzetet új, szebb életre kelti s amilyen produktív korszak hatvanhét óta még nem virradt hazánkra.

Gyujtogató és tüzlőtő.

„Mit tennünk, ha egy örült égő faklyával rohanna ama ház felé, amelyben szeretteink laknak? Nem ragadnók-e ki a tüzesóvát kezéből?” Ezt a kérdést gróf Andrássy Tivadar intézte az ország választó-közönségéhez. A hasonlat megkapó és találó. De van vele egy elég nagy baj: nem oda vág, ahová gr. Andrássy sujtani kívánna.

A féltett hajlék, amelyet meg kell menteni a gróf úr hasonlatában is, a szomorú valóságban is: a magyar parlamentarizmus. Ez a hajlék nem amolyan közönséges épület, hanem őrző bástyája a mi legdrágább kincsünknek: nemzeti mivoltunknak és szabadságunknak.

Tengeri vernek szabadságharcunkban azért kellett ontatnia, vértanuhalt anyyi dicső nagyunknak azért kellett hálnia, hogy kivivassék a népképviselői kormányrendszer, amelynek kiépülése nélkül örízetlen maradt volna a nemzeti egyéniségünk és ősi szabadságunkat megtestesítő magyar államiság.

Más országokban a parlamentarizmus csak a szabadságot óvja a fejedelmi önkényvel szemben. Nálunk a szabadságon felül a nemzeti eszmének is egyetlen meentsvára a

parlamenti kormányzat. Ha ledőlnek e vár bástyái, nemcsak az önkény válik urrá nemzetünkön, hanem bevonul az idegenuralom is.

Ezt a leczkét hirdeti nekünk ezer évnek történelme. S megtanultuk, hogy magyarok és szabadok csakis a parlamentarizmus oltalma alatt maradhatunk.

Ez a mi erős várunk pedig máris lángokban áll: — felgyújtotta az obstrukció. Lobogó tüzesóvával kezében nem most rohan feléje valaki. A gyujtogatás már megtörtént régebben. Akkor, amikor a kisebbség éveken át tétlenségre kárhoztatta az ország törvényhozását. Akkor, amikor az obstrukciós tábor a politikai küzdelem mindennapos fegyverévé tette azt, amihez csak kivételes esetekben, rendkívüli veszedelmek elhárítása végett szabad az ellenzéknek nyulnia.

Hiába hozott a kormány a képviselőház elé még oly üdvös törvényjavaslatokat, mint például a népoktatás nemzetivételéről szólót: — a kisebbség azt mondta, hogy a törvényhozásnak szünetelnie kell, s a törvényhozás csakugyan megbénult. A hajlék, amelyet gr. Andrássy Tivadar félt, nem most akar kigyuladni. Martaléka az már a falánk lángoknak.

Valaki — igaz — rohan a drága hajlék felé. És amint rohan, viszen is valamit a kezében. De az a valaki nem gyujtogató, hanem tüzlőtő. És nem égő csóvát visz magával, hanem a vizipuska csóvét. És gróf Andrássy Tivadar úgy akarja a lángban álló hajlékot megmenteni, hogy útját állja a tüzlőtőnek s ki akarja csavarni kezéből a vizipuska csóvét!

Az Andrássyak éppen oly határozottsággal itélik el az obstrukciót, mint akár maga Tisza István. Csak a november 18-ikával nem értenek egyet. Ők az erőszak ellen a világegyet sem alkalmaztak volna ellenerőszakot. Mert a felfogásuk az, hogy aki az alaki jogot sérti, hogy megmenthesse az alkotmány lényegét, az lelép a jogfolytonosság teréről. E szerint tehát a gyujtogatónak útját állani nem szabad. Kezéből az égő csóvát kicsavarni nem szabad. Mert igaz ugyan, hogy a gyujtogatás erőszak, de erőszak az is, ha valakinek szabad mozgását akadályozzuk s valakinek kezéből egy tár-

gyat, amely az övé, kicsavarunk. A disszidens politika szerint tehát a gyujtogatásra rohanó felebarátunkat kapacitálni szabad csak, de a tüzes csóvát a kezéből kiragadni nem szabad, ne hogy megsértsük a jogfolytonosságot.

B. K.

Vegyes hírek.

— **Előfizetőinket felkérjük, legyenek szivesek a hátrálékos előfizetéseket mielőbb beküldeni.**

— **A Kossuth-asztaltársaság** folyó hó 21-ikén, szépen sikerült estélyt rendezett a Nemzeti Szálló báltermében. A meghívóban jelzett műsoron az a változás történt, hogy Medgyes Erzsébet urnó helyett Bodrogi János tanár tartott felolvasást „Kossuth mint hírlapíró” czímen. Az estély jó kedvben folyt egész éjfélig. Tiszta jövedelem 200 korona.

— **Nagyenyed város tanácsa** közhírré teszi, hogy a nagyenyedi illetőségű 1884. évbéli születésű hadkötelesekkel a sorshuzás 1905. évi január hó 29-én délelőtt 10 órakor a városház rendőrségi irodájában meg fog tartatni. Felhivatnak fent említett évben született nagyenyedi illetőségű hadkötelesek, hogy a kitűzött időben és helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig magukat a sorshuzáson rokonaik vagy megbízottaik által képviseltessék.

— **Az ablakverés sportja** — úgy látszik — divatban marad városunkban a szólásszabadság és műveltség apostolainak nagyobb dicsőségére. Folyó hó 25-ikén virradó éjjelen is hadjáratot viseltek az ablakok ellen az ujfajta hazafiság harcossai.

— **A Bethlen-kollégium ifjúsága** méltóságos zeykfalvi Zeyk Danielné szül. gyerőmonostori Kemény Ida bárónő védnöksége alatt 1905. évi február hó 4-er, a „Nemzeti Szálló” nagytermében a Bethlen-szoboralap javára zártkörű műsoros diák-estélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belepti-díj: személyenként 2 korona. A rendezőség Bartha Zsigmond tanár-elnök, és Simonfi János, Both Béla alelnökök, Szabó András, Dózsa Albert jegyzők, Gálfi Miklós pénztáros, Nagy Mihály ellenőr vezetése alatt alakult meg. Műsor: 1. Mendelsohn: „Szentivánéji álom”-ból „Nászinduló”, játssza a kollégiumi zenekar. 2. Felolvas Bartha Zsigmond tanár. 3. Veress Gábor: „Szekely Dalok”. Éneklő a tanítóképző-intézet dalkara. 4. Váradi Antal dr.: „Rákóczi Ferencz Rodostón”. Melodráma, zenéjét szerző Ábrányi Kornél. Zongorán játssza Kovács Katinka, szavalja Cirner László VII. osztályu tanuló. 5. Arany János: „Walesi bárdok.” Szavalja Vadas József VII. osztályu tanuló. 6. Erkel Ferencz: „Népdalok.” Éneklő a gimnáziumi vegyeskar.

— **Meghalt százkétéves korában.** Magyar-Igenből jelentik: Tegnap reggel meghalt itt Hurduj Toma nevű famunkás, százkétéves korában. Az elhunyt aggastyán hatvankétévig élt együtt feleségével, akitől egy gyermeke volt.

— **Meghívó** Az Alsófehérmegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Egyletnek 1905. január hó 28-án d. u. 4 órakor Gyulafehérvárt, a városház tanácstermében tartja XIV. rendes közgyűlését. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Felolvasás, tartja Imets F. Jákó apátkanonok. 4. Múzeum- és könyvtári jelentés. 5. A számvizsgáló bizottság jelentése a pénz-

Az egyleti élet haladó fejlődését leginkább az biztosította, hogy a tisztikarban és a választmány körében több év óta változás nem állott be, s így a vezetők mindnyájan át voltak hatva az irányeszméktől, melyek egyesületük céljában gyökereztek.

Innen magyarázható azon nagy sajnálkozás, mely az 1896. évi december 20-án megválasztott jegyzőnek Hollós Istvánnak a városról való eltávozása alkalmából az 1901. évi márczius hó 5-én tartott választmányi ülésen kifejezést nyert. Kitartó szerény munkásságáért a választmány és tisztikar tagjai elismerésüknek azáltal adtak kifejezést, hogy önkéntes adakozásukból ezüst dohányszó készlettel lepték meg.

A sors azonban úgy akarta, hogy a Győrött való tartózkodása nem tartott sokáig, mert egy fél év múlva újból visszahelyeztetett Nagyenyedre és még ugyanazon ősszel, mivel állása be sem töltetett, régi működési körét visszafoglalta, mintha csak vendégszereplésen lett volna, hogy szerzett tapasztalatait az egylet javára értékesíthesse.

Az egylet vagyonának folytonos növekedése a kezelés körül nagyobb óvatosságot és

előrelátást kívánt, mi okból az 1901. évi november 22-én tartott választmányi ülés Török Bertalan indítványára ezen kérdés tanulmányozására és javaslat tétel céljából, Török Bertalan, Gáspár János, Kövér János Bodrogi János és Hollós István választmányi tagokból álló bizottságot küldött ki. Ez kötelességében eljárva az 1901. évi december 7-iki ülésen a következő indítványt terjesztette a választmány elé:

A „Nagyenyedi Szegény Tanulókat Segélyező Kör” a végből, hogy jelenleg érvényben levő és kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályainak 2. §-ában körülírt célját minden időben megvalósíthassa és a 9. § szerint önmagát növelő alaptőkéjét az emberi gyarlóságokkal szemben amennyire lehet állandóan megvédhesse, szükségesnek találja kimondani, hogy a most rendelkezésre álló alaptőke céljának megfelelőleg lekötessék és annak kamat jövedelméből évenként csak 80% használtassék fel, míg 20% az alaptőke növelésére fordítottassék.

(Folytatjuk.)

tár állásáról. Költségvetés. 6. Az üresedésbe jött tisztviselői állások betöltése. A választmány egy negyed részének kisorsolása. 7. Esetleges indítványok tárgyalása.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Mindazok, kik megboldogult férjem temetésén megjelenni szivesek voltak, fogadják ezúton köszönetemet. Özv. Lázár Adolfné és családja.

— **A „Zenélő Magyarország”** zongora zeneműfolyóirat 1905. évi XII. évfolyamu 2. füzeté a következő tartalommal jelent meg: I. Schubert Ferencz „A vándor” — Der Wanderer — műdal magyar szövege György Margittól. II. Weiss Vilmos „Havasi rózsá” — Edelweiss — polkamazurkái. A „Zenélő Magyarország” — írói és munkatársai a bel- és külföld legjobb nevezetességei — havonta kétszer megjelenendő füzetekben, mint első hozza a zenemű-újdonságok legjavát, a magyar nóták — kuplék — operettek és operák részleteit, indulók, keringők s szalon darabokat zongorára. Előfizetési ára: egész évre 24 füzetben 250 zeneoldalon 12 kor., fele évre 12 füzetben 124 zeneoldalon 6 kor., negyed évre 6 füzetben 62 zeneoldalon 3 korona.

Közgazdaság.

Néhány szó a sörárpa termeléséről.

Hazánk legnagyobb részének klimatikus és talajviszonyai jóformán hivatva vannak a sörárpa termelésére. Vannak kitűnő sörárpa-termelő vidékeink, melyek oly jó minőségű árpát termelnek, hogy a külföld bármely sörárpájával kiállják a versenyt. Ezt nemcsak a hazai, hanem a külföldi sörgyárosok is elismerik. Mindazonáltal árpánk legnagyobb része alacsony áron értékesül, mert nem helyezünk súlyt annak helyes termelésére, nem igyekezünk fokozni annak minőségét, hogy így magasabb árak mellett legyünk képesek értékesíteni azt.

Elégé ismeretesek azon tulajdonságok, melyek az árpát sörárpának minősítik s a gazda kezében tartja azon eszközök legnagyobb részét, melyekkel a sörárpa minősége fokozható. A talaj és klimatikus viszonyok első rendű fontossággal bírnak ugyan e tekintetben, de a legmegfelelőbb természeti viszonyok között sincs biztosítva még a minőség, ha nem helyezünk súlyt a talajművelésre, trágyázásra, műtrágyafélék használatára és az okszerű vetésforgókra. Ezek együttevőve biztosítják csak a minőséget.

Kívánatos volna, hogy azon vidékeken, melyek alkalmasak a sörárpa termelésére, nagyobb mérvben terjesztessék ki ezen növény termelése. A minőség azonban egymagában még nem elegendő, hanem törekednünk kell arra is, hogy mennyiségére is termeljünk, mert az árpatermelés csak így lehet jövedelmező. Ki kell tehát választanunk a legmegfelelőbb fajt, mely azután minden tekintetben a legjobb eredményeket szolgáltatja viszonyaink között. Igen jó minőségű árpa a „Hanna”, mely úgy szem, mint szalmatermeszre nézve legjobb sörárpanknak mondható. Vannak továbbá még egyes sörárpa-termelő vidékeinken olyan feleségek, melyek szintén számításba kerülhetnek. Ilyenek az Ilmiczi, Tót, Chevalier árpák. Egyszóval nagyon könnyen fel lehetne lendíteni sörárpa termelésünket, ha egy kis gondnal és szakértelemmel törekednénk arra, hogy bevált árfajtáinkat megjavítsuk.

Milyen mélyre szántuk alá az istállótrágyát.

Miután utóbbi időben a mély szántás előnyei oly sokszor lettek a szaklapokban hangoztatva, bizonyára gazdatársaink közül nagyon sokan vannak abban a nézetben, hogy az istállótrágyát is jobb minél mélyebben alászántani. Pedig ez a nézet határozottan téves; az istállótrágyát nem mélyen — hanem közepmélyen kell alászántani.

Az istállótrágyában levő tápláló anyagokat a növények legnagyobb részben nem képesek eredeti alakjukban felvenni s a szerves nitrogénnek előbb korhadás útján át kell alakulni salétrommá, a mi pedig csakis a levegő hozzájárulásával történhetik meg. A mennyire kívánatos tehát hogy a trágyát a trágyatelepen a levegő behatolásától megóvjuk az által, hogy trágyalével öntözzük, letapostatjuk, esetleg földdel is felhányhatjuk, ép oly kívánatos, hogy az alászántott istállótrágyához a levegő minél jobban hozzá férhessen, s ezért nem szabad mélyen alászántani. Ha az istállótrágya nagyon mélyen szántatik alá, igen lassan fog bomlani, elszennedik és hatóképességét elveszti, mert az organikus nitrogénből ammoniak s ebből salétrom csak bakteriumok közreműködésével lehetséges, a melyek tenyésztéséhez levegőre okvetlenül szükség van. De csekélyen sem czélszerű az istállótrágyát alászántani, mert a talaj legfelső rétege száraz, már pedig bomlásához nemcsak levegő de nedvességre is van szüksége. Mindket felteletet legjobban úgy adhatjuk meg a trágyának, ha közepmélyen szántjuk alá. Ugyanez mondható a zöldtrágyáról is, mert az alászántott zöldtömegnek gyorsan kell elkorhadnia, hogy szerves nitrogénjét a zöldtrágyát követő növény már salétrom alakjában találhassa és használhassa fel. Közepes mély szántás esetén is a zöldtrágya kellő hatást csak az esetben fog kifejteni, ha vele egyidejűleg szuperfoszfát, vagy más foszfortrágya is alkalmaztatik, mert a zöldtrágya foszforban szegény, holt talajaink éppen foszforsav szükségletre igen nagy.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÜRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Sz. 4537—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szászsebesi gör. keleti esperesi egyházzal végrehajtónak Muresán Miklós az Antoniaó ohábai lakos végrehajtást szenvedő elleni 64 kor. s jár. iránti végrehajtásos ügyében az ohábai 135 sz. tkvben A + 2 r. sz. 390 hr. sz. ingatlanára 30 kor., a 3 r. sz. 581 hr. sz. ingatlanára 30 kor., a 15 r. sz. 3276 hr. sz. ingatlanára 43 kor., a 18 r. sz. 3578 hr. sz. ingatlanára 135 kor., ugyanennek és társtulajdonosa báró Bánffy Zoltán kiskoru bereoztelki lakosnak az ohábai 380 sz. tkvben A + 1 r. sz. 1422/2/1 hr. sz. ingatlanára 77 kor., a 2. r. sz. 2269 hr. sz. ingatlanára 309 kor., ugyanosok végrehajtást szenvedő Muresán Miklós az Antoniaóknak az ohábai 439 sz. tkvben A + 2 r. sz. 876/2 hr. sz. ingatlanára 198 kor., és az ohábai 748 sz. tkvben A + 1 r. sz. 688 hr. sz. ingatlanára 106 korona, összesen 928 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverezést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1905. február hó 11-ik napjának d. e. 10 órákor Ohába községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának tizszázalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságtól.
Balázsfalván, 1904. évi december hó 29-én.

Csiszér,
kir. albiró.

1—1

Sz. 4252—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a balázsfalvi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Szekesán Trifán s társai végrehajtást szenvedő elleni 90 kor. 40 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. bíróság) területén levő Kiskerek község határán fekvő a kiskereki 427 sz. telekkönyvben A + 17—20 r. sz. 474, 475, 804, 891 és 1024 hr. sz. a foglalt Popa Oprea Bucur mint Szekesán Trifán recte Demján jogutóda nevére felvett egész ingatlanokra az árverést 646 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi február 21-ik napján d. e. 10 órákor Kiskerek községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik, végrehajtató és képviselője kivevételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 64 k. 60 f. készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényozikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni Kelt Vizaknán, 1904. évi deoember hó 10-én.

Korinsky,
kir. járásbíró.

1—1

Sz. 3951—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a balázsfalvi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Mayer Ágoston és Mayer Miklós végrehajtást szenvedő elleni 232 kor. s jár. iránti végrehajtásos ügyében a türi 637 sz. tkvben A + 26 r. sz. 230, 231, hr. sz. ingatlanra 386 kor., a 27 r. sz. 354, 355 hr. sz. 370 kor., a 28 r. sz. 1056 hr. sz. ingatlanra 292 kor., a 29 r. sz. 1205 hr. sz. 142 kor., a 30 r. sz. 1354/1 hr. sz. ingatlanra 112 kor., a 31 r. sz. 1643 hr. sz. 266 kor., a 32 r. sz. 1973 hr. sz. ingatlanra 498 kor., a 33 r. sz. 2142 hr. sz. 44 kor., a 34 r. sz. 2143/1 hr. sz. ingatlanra és a 35 r. sz. 2143/2 hr. sz. együttesen 24 kor., a 36 r. sz. 2264 hr. sz. ingatlanra 36 kor., a 37 r. sz. 2458 hr. sz. 24 kor., a 38 r. sz. 2609 hr. sz. ingatlanra 44 kor., a 39 r. sz. 3408/548969-ed rész legelő 310 kor., a 40 alatti 1136/548969-ed rész legelő 102 kor., a 41 r. sz. 2615/315718-ad rész legelő 34 kor., a 42 r. sz. 1159/315718-ad rész legelő 22 kor., továbbá a türi 721 sz. tkvben A + 21 r. sz. 698 hr. sz. ingatlanra 74 kor., a 22 r. sz. 1140 hr. sz. ingatlanra 156 kor., a 23 r. sz. 1388 hr. sz. ingatlanra 110 kor., a 24 r. sz. 1801 hr. sz. ingatlanra 114 kor., a 25 r. sz. 1823 hr. sz. ingatlanra 76 kor., a 26 r. sz. 2265 hr. sz. ingatlanra 36 kor., a 27 r. sz. 2554 hr. sz. ingatlanra 14 kor., a 28 r. sz. 2702 hr. sz. ingatlanra 44 kor., a 29 r. sz. alatti 1136/548969-ed rész legelőilletményre 102 kor., a 30 r. sz. a. 1136/548969-ed rész legelőilletményre 102 kor., a 31 r. sz. a. 730/315718-ad rész legelőilletményre 14 kor., még pedig a türi 637 r. sz. A + 26 r. sz. 230, 231 hr. sz. ingatlan terhelő harmadrészbeli jog fenntartásával megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi február 21-ik napján d. e. 10 órákor alulírott telekkönyvi irodában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényozikk 42 §. jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságtól.
Balázsfalván, 1904. évi november hó 4-én.

Csiszér,
kir. albiró.

1—1

KOSCHITZ G.
zongora készítő
és hangoló

Kolozsvár, Emke-tér 3. sz.

Javításokat és hangolókat jutányos árban elfogadok. Megrendelések vidéken is pontosan eszközölnének. Saját készítésű

Pianinok

700 kor. szállítanak. — Egyszeri hangolás 6 korona. Ott tartózk. dá-som alatt oda rendelésre külön 24 korona. — 7-104

Az Orsz. Gazd. Munka- és Csékedésegély-pénztár ajánlunk jó indulású, lemerített és új modorú, a nép körében Biztosítási és más egyéb pénztárak

A legolcsóbb és legkényelmesebb mulatóhely az

ORIENT

szálloda Kolozsvárt,
kávéház és étterem.

Ferencz József-út 12. Telefon 462.

Mérékelt árak mellett **kényelmes és tiszta szobák**, valódi és hazilag kezelt tiszta jó borok, naponta friss kőbányai sörök és izléses hideg és meleg ételek, valamint italok kaphatók.

Igen alkalmas társas összejövetelekre és elfogad lakodalmak és estélyekre megbízásokat jutányos árban. Kocsival beszálló vendégek lovainak jó meleg istálló és kocszin áll rendelkezésre. 501 6-52

Tulajdonos: **Boday Mihály.**

Minden este jóhírnévű cigányzene.

Telefon 354. **SÁRGA JÁNOS** Telefon 354.

ékszerész-műtővös, egyházfelszerelési műintézete

Mátyás király-tér 13. **KOLOZSVÁR.**

Ajánlja dűsan felszerelt raktárát arany ezüst es briliáns ékszerekből.

Különlegességei: az erdélyi ötvösipar termékei. díszmagyar ékszerek, antique boglárók, csattok, övek stb. — Ezüst evőeszközök, alpaca ezüst es bronz díszműtárak, a berudorfi ezüst gyári lerakata. Valódi francia bronz díszműtárak.

Egyházfelszerelési cikkei: Kupák, serleg-ek, szentségtartók, Urvaesora kelyhek stb.

Elvállal: ezüst es arany tárgyak készítését, antique ezüst tárgyak hű utánzását es azok tervszerinti készítését.

Készít: terrazjokat es költségvetésekkel szívesen szolgál.

Képes árjegyzék ingyen es bérmentve.

506 6-52

Triska J. zongora raktára

Kolozsvárt, Sétatér-u. (Saját ház.)

Zongorák, pianinok, harmoniumok es cimbalnok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becsérelését, javítását helyben es vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható.

Ára 1100 korona.

509 6-52 **Bármikor megtekinthető.**

AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
MAROSVÁSÁRHELYT.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió korona. Fiókintézetek: Nyárádszeredében es Marosludason.

Jelzálogkölcsönöket nyújt 300 koronától kezdődőleg felelő tőketörlesztést es kamatot magába foglaló részletfizetések ellenében földbirtokra es nagyobb vidéki városokban levő házakra a becsérték feléig.

10 től 65 évig terjedő időre 4 1/2% alapkamattal. Magasabb kamatu előző kölcsönök convertáltatnak. Minden kölcsön a leggyorsabban: rendszeren két hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámitol 6 hónapi lejá atig terjedő bel- es külföldi váltókat es utalványokat a legolcsóbb kamattal es mellett.

Elfogad betéteket könyvecskere vagy folyószámlára es azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapírokra es betárolt terményekre is.

Folyó számlai hitelt nyújt betáblázásra es mas elfogadható biztosítéokra.

Vásárol es elad értékpapírokat, külföldi pénzeket; bevált szelvényeket es kisorsolt értékpapírokat; teljesít tőzsdei megbízásokat es átutalásokat; kiállít utalványokat es hitelleveleket a bel- es külföldre.

Az intézet képviseli továbbá a legregibb es legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti Általános Biztosító Társaságot (Assicurazioni Generali) es eszközöl tűz-, úveg- es jegkár, betőres elleni, továbbá élet- es baleset biztosításokat a legolcsóbb díj mellett.

222 31-52

TESZLER KÁROLY DIVATKERESKEDŐ

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 11. szám.

Karácsoni ajándékoknak:

Remek tennisz es sport flanelok 13, 16 kr.
Pickét es atlasz barchettek 13, 19, 25, 33 kr.
Valódi francia flanelok 21, 26, 30, 38 kr.
Brassót es Gacst posztók 29, 35, 46, 58 kr.
Cybelin kelmék 55, 63, 75, 90 kr.
Eredeti angol ruha kosztüm szövetek, 140 csm. széles 50, 60, 70, 80, 90 kr.

Kartonok, zseftek, battisztok 16, 19, 25 kr.
Férfi ingek finom schiffonból 95 115 kr.
Öt rétv gallér 12 kr. — Kezelők 20 kr.
Len battiszt zsebkendők 4, 6, 10, 13, 15, kr.
Fegyházban kötött hartsnyák 15, 20, 25, kr.
Trickó alsó ruhák, Ágy- es asztalterítők, Paplanok, Szőnyegek.
Függönyök, kavesabroszok es még sok fel nem sorolható cikkek olcsó árakban.

503 6-53

Iványi G.
koosgyártó **KOLOZSVÁRT.**

Berde Mózes utca 5.
Készletet tartok a legizlésebb kivitelű kooskiból. Elvállalok e szakmába tartozó javításokat, fényezést, párnázatok elkészítését és újra való bevonását, valamint kovács és kerek munkálatokat a legjutányosabb árak mellett. Vidéki megrendeléseket a legnagyobb megbízhatósággal gyorsan és pontosan teljesítek, miről hosszú éveken át szerzett gyakorlatom és akorral haladó tanulmányom biztosítják a n. é. közönséget. Kérdezősködésekre a legnagyobb készséggel válaszolok. 357 39-52

Használt kocsik magas árban becséreltetnek.

Nagyeniedi kisegítő takarékpénztár p-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 120.000 kor.

Előnyös Vásárol kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jöhitei pénzintezetek részvényeire.
Letétbe és elad értékpapirokat.
Idégen elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés dízzel díj mellett.
Váltókat kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Betétet az ő g nagysága szerint 5 1/2, 6, 6 1/2, % mellett, kereskedel. átlókat pedig 6% mellett számítoi le.
Közös kamatláb mellett fogad el.

Nyitv: áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

Menyasszonyok figyelmébe.

Karlsbadi porcellán étkező készletek, gyönyörű kivitelben, színes, 12 személyre, teljesen összeállítva 15 frittól

Üvegkészletek 12 személyre 66 darab
7 ftt 90 kr. — Függő lámpák esigával 3 ftt 95 kr.

Thea- és kávékészletek 2 ftt 80 kr., 3 ftt Kina ez. s. tárgyak. Alkalmi ajándékok.

Kerti gömbök és lámpák. Eredeti gyári árakon! — Vidéki megrendelésnél kérem az utolsó vasuti állomást megírni!

Müller utóda Somlyai
üveg és porcellán kereskedő
KO OZSVÁRT, Kossuth Lajos-u. 4. sz.
272 32-52

Bajor Ignác
ANGOL FÉRFI SZABÓTERME

EGYEDÜLT SZÉGE SZAKMÁBAN A-MELY NEM ÁRAKKAL, HANEM AZ-ÁRU MINŐSÉGÉVEL ÉS A LEGJOBB MUNKÁVAL VERSENYEZ.

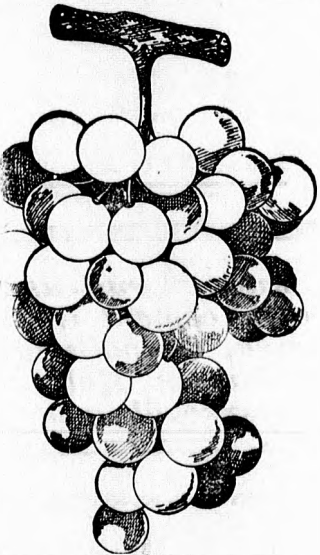
A legjobb szabászat és csak kipróbált munkások késznek üzletemben alkalmazva.

Legkisebb megbízások pontosan intézettek el.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-ter és Wesselényi-u sarok.
(DR. HINTZ GYÖRGY-HAZ.)

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

510 10-52

Alapított 1865. évben.

BABOS SANDOR utóda
HAJEK MIKSA
órász és ékszerész
Kolozsvar, Wesselényi Miklós u. 16.

Czélszerű és divatos
alkalmi ajándékok
Olcsó beszerzési forrás!
Vidéki megrendelők kedvezményben részesülnek.
Nem tetsző tárgyak 8 napon belül visszavétnak.
515 11-104

BALLA BÉLA

előnyösen ismert húsüzletben a húsárak a következők:

Marhahús	64 fillér.
Borjuhús	64 „
Sertéshús	1.04 „

7-12

Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi a

Küküllömenti Első Szőlőoltvány-telepnél.
Tulajdonos Caspári Frigyes Medgyes, Erdély.
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 535 4-20

Figyelemre méltó! **Simon és Lőrincz cég** női divat és kézműáru üzlete **KOLOZSVÁRT.** Wesselényi M. utca 15.

Az idény előrehaladottsága miatt az egész árukészletet mélyen leszállította, mely rendkívüli alkalomra felhívjuk a t. vevő közönség figyelmét. Eladásra kerülnek: Gyönyörű Angol ruha és blouse kelmék, Cybelinek, Selymek, Flaun-ek, Barchetek és ruha díszek. **Nemkülömben figyelmükbe ajánljuk a női és férfi fehérneműeket:** szőnyeg, paplan, matrác, ágy és asztal terítők, és függönyök: stb. Szolid és lelkiismeretes kiszolgálás! Vidékre mintákat kívánatra szívesen küldünk. Tisztelettel **Simon és Lőrincz** divatkereskedők

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-ÉGYÁR BRASSÓBAN.

Angol és francia illatszerek.
Bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességek.
Fertőtlenítő anyagok, padlómaszok.
Gazdasági cikkek, állatgyógyszerek.

Készletek Gyárak és Cséplőgépekhez.

Naftalin,
Kovarpor,
Féreg irtók.
Sebészeti és betegápolási eszközök nagyban raktára.

Burger F.
győgyárú fiálete
KOLOZSVÁR, Főtér.

ŐSZI ALBERT
ékszerész és órász,
Kolozsvár,
Wesselényi M. utca 2. sz.

Óriási választék 14 karátos arany gyűrűkben, karékek, broschok, láncok, függőkben, gyémánt és Brilliant-árakban, mindennemű zseborákbán.

Megrendeléseket utánvétellel eszközölök, nem tetszés esetén a tárgyat kiesérem vagy a pénzt levonás nélkül vissza küldöm.

Kérem a n. é. közönség szives bizalmát. Tisztelettel
Őszi Albert.
508 13-26

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy
Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt a már 6 év óta fennálló
fényképészeti műtermemet
újlag a legmodernebbül felszereltem.
Különös figyelmebe ajánlom platin, aquarell és olajfestményeimet, melyekkel többszörösen kiténtetve lettem.
Gyermekfelvételekben egyedüli specialista vagyok.
Műtermem be van rendezve legszebb és alkalmi ajándékoknak legalkalmasabb **photo-mail képekre**, ugyszintén életnagyságú mellkép nagytasokra, melyek bármily régi fénykép után készülnek.
Videki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.
A nagyérdemű közönség b. támogatását kerve, vagyok
tisztelettel
Csizhegyi Sándor,
fényképész.
10-104

Babós és Társai

KOLOZSVÁRT, vaskereskedése Deák Ferencz-u 25.

Nagy raktár mindennemű hazai gyártmányu vasárakban u. m. **kudsi-ruđvasak, építkezési-vasgerendák, kész falkötővasak, Beocsini cément, Gypsz, Menyezeti-nád-fonat, Fedél és elszigetelő lemezek, Carbolineum, Kátrány, Koczká alakú kovács szén, Koax és Faszén, Hollandi kence** és mindennemű **festékárak. Gazdasági gépek és eszközök, gépolaj, gépszij, rézgálicz és Raffia hánacs.**

Üzletünkben fizető pénztárgépet állítottunk fel, mely minden készpénz fizetésről szelvényt ad és 50 korona ilyen szelvények visszaadása ellenében 1 koronát térítünk meg.

Telefon 351 sz.

Tüzmentes pénzszekrények, valamint használt pénzszekrények is kaphatók.
Konyhaberendezési cikkek. Épület vasalások.
Jutányos árak. Pontos kiszámlálás.

Gazdasági gépekből árjegyzék díjmentesen küldetlik.

Salamon Géza Készít a mai kor igényeinek megfelelő **uri-, női- és gyermek czipőket** a legjobb és legfinomabb anyagból. Ugy helybeli, valamint vidéki megrendeléseket is gyorsan és jutányosan eszközöl: **274 26-104** **SALAMON GÉZA czipész.**
NAGYENYED, Főtér 25 sz. **Czipőkenőcsük raktáron tartatnak! Vevőimnek díjmentes czipőjavítás!**
(Központi vendéglő-épület.)